

❖ عنوان پژوهش: برنامه‌ریزی مالی برای بازنشستگی: نقش میانجی‌گری فرهنگ		
❖ نوع پژوهش:		
کاربردی ■	بنیادی □	توسعه‌ای □
❖ نوع خروجی حاصل از انجام پژوهش:		
طرح پژوهشی ■	گزارش کارشناسی □	سند سیاستگذاری □

لازم به ذکر است در چارچوب پژوهشی موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی، منظور از طرح پژوهشی، سند سیاستگذاری و گزارش کارشناسی به شرح ذیل است:

«طرح پژوهشی»

طرح پژوهشی یکی از انواع قالب‌های تولید علمی محسوب می‌شود که منطبق با اصول علمی روش تحقیق انجام می‌شود.

«سند سیاست‌گذاری»

«سند سیاست‌گذاری»، گزارشی کوتاه، بی‌طرفانه و موجز در پاسخ به یک سؤال مشخص یا راجع به یک مسئله خاص است که استاندارد صلاحیت برای تهیه سند سیاست‌گذاری، افراد خیره هستند. این گزارش شامل سه بخش زیر می‌شود: بخش اول که به آن «خلاصه مدیریتی» خواهیم گفت، بر روی جلد گزارش، ضمن بیان مشکل در یک یا دو سطر، به ارائه راهکارهای اجرایی منطقی برای آن در حداکثر نصف صفحه می‌پردازد. بخش دوم که گزارش اصلی را تشکیل می‌دهد و در ۳ تا ۵ صفحه مطابق چارچوب تعیین‌شده تهیه می‌شود، «پیشنهادات سیاست‌گذاری» نامیده می‌شود. بخش سوم که به تحلیل دقیق موضوع و ارائه اسناد پشتیبان آن می‌پردازد، «یادداشت سیاست‌گذاری» نام دارد. هر یک از این سه بخش برای اهداف خاص و مخاطبان ویژه خود تهیه می‌شوند.

«گزارش کارشناسی»

شامل ارائه یک گزارش کامل در خصوص یک موضوع خاص موردنظر است که به یک فرد مجری با سطح صلاحیت حداقل «محقق» واگذار می‌شود تا حداکثر طی ۳ ماه، گزارش مورد نظر را منطبق با فرمت ارائه‌شده تهیه و ارائه نماید.

«تعریف سطح خرد/متوسط/کلان»

طرح خرد- طرحی است که از حیث مبلغ سه برابر حد نصاب معاملات خرد موسسه می‌باشد.

طرح متوسط- طرحی است که از حیث مبلغ از معاملات خرد فراتر بوده و حداکثر ده برابر سقف حد نصاب معاملات خرد موسسه می‌باشد.

طرح کلان- طرحی است که از حیث مبلغ از سقف معاملات متوسط فراتر باشد.

❖ توصیف و بیان مسئله:

با توجه به حرکت هرم جمعیتی کشور به سمت سالمندی و افزایش میانگین سنی افراد جامعه، اهمیت وجود برنامه‌ریزی برای بازنشستگی و سرمایه‌گذاری در دوران سالمندی دو چندان شده است. برنامه‌ریزی بازنشستگی فرآیند تصمیم‌گیری در مورد اهداف بازنشستگی فرد و اقدامات و تصمیماتی است که باید برای به ثمر رسیدن این اهداف انجام شود. این فرآیند شامل تخمین هزینه‌ها، روش‌های پس‌انداز و سرمایه‌گذاری و شناسایی منابع درآمد بالقوه بازنشستگی است. در واقع امور مالی آینده فرد، هدف برنامه‌ریزی بازنشستگی وی را تعیین می‌کند و اهمیت این فرآیند تصمیم‌گیری را برای او شفاف می‌کند.

برنامه‌ریزی بازنشستگی، طراحی و پیاده‌سازی مجموعه‌ای از پیش‌بینی‌ها و عملیات مالی است که نیازهای مالی هر فرد و خانواده را در زمان بازنشستگی برآورد می‌کند و امکان برآورد شدن این نیازها، اقدامات مورد نیاز برای حصول آنها را مورد بررسی قرار داده و در جهت رفع آنها و استقلال مالی در آینده کمک می‌کند.

بطور خلاصه یک برنامه‌ریزی بازنشستگی به مواردی چون اهداف فرد برای دوران بازنشستگی، تخمین میزان نقدینگی مورد نیاز در زمان بازنشستگی، اتفاقات خاص و تاثیر آنها در نیازهای زمان بازنشستگی، منابع تامین این نقدینگی‌ها و روش‌های به حداکثر رساندن این منابع مالی، زمان آغاز برداشت از منابع بازنشستگی و چگونگی برداشت و صرف آنها و اهداف فرد برای دوران بازنشستگی توجه می‌کند.

از آنجا که سالمندی و بازنشستگی زمانی است که پس از چندین سال تلاش و سخت‌کوشی برای محافظت و حمایت از خانواده، باید با فراغ آسایش در محلی پر از آرامش قرار گرفته و به دور از دغدغه‌های مالی گذر شود. لذا با وجود تورم‌های موجود در جامعه پس‌انداز برای آینده باید از جوانی آغاز شود و بر اساس یک برنامه‌ریزی بازنشستگی مناسب تداوم یابد. برای محقق شدن این امر می‌توان از فرهنگ به عنوان متغیر میانجی و تأثیر گذار برای انتخاب سبک زندگی درست و مدیریت مالی نام برد. پرداخت بدهی‌ها قبل از بازنشستگی، استفاده از مزایای دولت، سرمایه‌گذاری آینده‌دار، بررسی نیازهای بیمه‌ای، داشتن شغل مناسب احتمالی در این دوران و انتخاب سبک زندگی مناسب در دوران سالمندی همه و همه از جمله مواردی است که ردپای فرهنگ در آن بارز است. در واقع انتخاب

سبک زندگی مالی برای گذران مطلوب دوران بازنشستگی ارتباطی تنگاتنگ با فرهنگ و عرف هر جامعه دارد و لذا در این پژوهش تلاش بر آن است تا تأثیر فرهنگ بر برنامه ریزی مالی بازنشستگی مورد بررسی و واکاوی قرار گیرد.

❖ اهداف مورد نظر برای تحقیق:

◀ هدف اصلی

بررسی تأثیر فرهنگ بر برنامه ریزی مالی بازنشستگی

◀ اهداف فرعی

شناخت عوامل مؤثر بر برنامه ریزی مالی دوران بازنشستگی

❖ زمینه‌های استفاده و کاربرد نتایج تحقیق (کاربست آن در سازمان تامین اجتماعی یا حوزه رفاه

و تامین اجتماعی):

۱- ایجاد زمینه‌های تصمیم‌سازی سیاست‌گذاری در زمینه فرهنگ سازی برنامه ریزی مالی بازنشستگی

❖ محدوده مکانی و محدوده زمانی

❖ شرح خدمات مورد انتظار:

۱- مرور ادبیات نظری، تعاریف و مفاهیم و مطالعات پیشین فرهنگ بازنشستگی و برنامه ریزی مالی در

این دوران و رابطه فرهنگ و برنامه ریزی مالی؛

۲- مرور مطالعات جهانی با موضوع نقش فرهنگ در برنامه ریزی مالی دوران بازنشستگی و استخراج

شاخص‌های فرهنگی مرتبط؛

- ۳- بررسی وضع موجود کشور با کمک شاخص‌های تخصصی به لحاظ بهره‌مندی از برنامه‌ریزی مالی در دوران بازنشستگی؛
- ۴- شناخت کلیه عوامل اثر گذار بر برنامه‌ریزی مالی دوران بازنشستگی در کشور؛
- ۵- ارائه ملاحظات و تمایزات ایران و سایر کشورها به لحاظ فرهنگ بازنشستگی و تأثیر آن بر برنامه‌ریزی مالی دوران بازنشستگی؛
- ۶- تشریح اقدامات لازم به منظور افزایش سطح آگاهی و فرهنگ سازی در سطح جامعه در خصوص برنامه‌ریزی مالی دوران بازنشستگی؛
- ۷- جمع بندی و ارائه توصیه‌های سیاستی.

❖ خروجی‌های موردانتظار :

- ۱- تحلیل نقش فرهنگ بر برنامه‌ریزی مالی دوران بازنشستگی؛
- ۲- توصیه‌های سیاستگذاری بر مبنای نقش فرهنگ در برنامه‌ریزی مالی دوران بازنشستگی؛
- ...

❖ مدت زمان حدودی اجرای پروژه (ماه): ۴ ماه

❖ سطح مورد نظر برای اجرای طرح: خرد متوسط کلان